

Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu

Wspierania Rodziny

za rok 2025

Osina, marzec 2026

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2025 rok.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) nałożyła na gminy nowe zadania w zakresie wspomagania rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i rodzin, w których dzieci przebywają w systemie pieczy zastępczej lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W myśl art. 176 cytowanej ustawy należy do nich m. in. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W Gminie Osina w 2025 r. realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Osina z dnia 17 grudnia 2024 Nr VIII/49/2024. Główne założenia powyższego Programu wpisane są w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osina na lata 2018 – 2026.

Zgodnie z art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190. Do realizacji zadań Gminy, wynikających z art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą nr XIV/77/2012 Rady Gminy Osina z dnia 5 marca 2012 r. został wyznaczony Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie. Zgodnie z upoważnieniem znak Or.0052.8.2017 z dnia 01 grudnia 2017 r. Wójt Gminy Osina upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny.

W 2025 r. realizowaliśmy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027. Program 2025-2027 jest kontynuacją poprzedniego Programu zawiera tożsame zadania i cele, które są realizowane w Gminie Osina w sposób ciągły poprzez:

- Edukowanie rodziców, poprzez dostarczanie im wiedzy o prawidłowościach lub nieprawidłowościach funkcjonowania rodziny i ich znaczenia dla rozwoju dziecka;
- Wspieranie, m. in. poprzez poradnictwo rodzin przeżywających różnorakie trudności;
- Konsultacje dla osób zgłaszających problemy wychowawcze z dzieckiem;
- Bezpośrednie kontakty z rodziną i dzieckiem;
- Mediacje i negocjacje dotyczące ich postępowania i korekty sytuacji;
- Pomoc doraźną tj. pomoc materialną, napisanie podania, pisma, prośby itp., pomoc w załatwieniu spraw urzędowych;
- Pomoc długofalową tj. objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny, objęcie dziecka opieką przez placówkę wsparcia dziennego, zorganizowanie indywidualnych lub grupowych zajęć

terapeutycznych, udzielanie porad w sprawach życiowych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, budżetu rodzinnego, pielęgnacją i zdrowotnymi potrzebami dzieci;

- **Utworzenie Klubów Rodzinnych** - w 2024 r. Wójt Gminy Osina wspólnie ze Stowarzyszeniem „AWIS” z Nowogardu przystąpił jako partner do realizacji projektu pn. „Szereg Pomocy dla rodzin w gminie Osina” w ramach naboru nr **FEPZ.06.22-IP.01-002/23** dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027. Liderem wiodącym przedmiotowego projektu jest Stowarzyszenie Akademia Wspierania Inicjatyw Społecznych AWIS. Realizatorem projektu, po stronie Gminy Osina jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie. Realizacja projektu w okresie 01.09.2024 r.– 28.02.2027 r. zakłada wsparcie dla 17 rodzin z dziećmi przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze z terenu gm. Osina, zagrożonych wieloaspektowym wykluczeniem społecznym i ekonomicznym (deficytami: demograficznym, dostępu do usług społecznych i ubóstwa), w tym również w wymiarze rodzin w kryzysie i objętych pomocą społeczną. Partnerstwo gwarantuje wszechstronność podejścia do problemu: OPS zajmuje się szerokim spektrum problemów społecznych, natomiast Stowarzyszenie AWIS jako NGO od lat wspierający społeczność rodzin w obszarze projektowym, posiada specjalistyczną wiedzę i doświadczenie w konkretnej dziedzinie wsparcia potencjału rodzin: poprzez pryzmat dziecka z poprawą komunikacji i umiejętności pedagogicznych w rodzinie prowadzących do stanu samorealizacji i rozwiązywania problemów przez rodziców. W 2025 r. wsparciem Klubów Rodzinnych objęto 14 rodzin z terenu Gminy Osina, w których wychowywało się 47 dzieci, a łączna liczba osób w tych rodzinach wynosiła 71.
- Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi, zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny;
- Skoordynowanie i kompleksową pomoc ze strony wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny;
- systematyczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, w skład którego wchodzi: pracownik socjalny, pedagog, dzielnicowy, kurator, asystent rodziny;
- Podejmowanie działań w kierunku reintegracji rodzin i zapewnienie dziecku optymalnej formy opieki;
- Zapewnienie miejsca schronienia dla osób doświadczających przemocy;

- Współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania problemów z dziećmi.
- Udzielanie poradnictwa specjalistycznego - Gmina Osina udziela mieszkańcom wsparcia specjalistycznego w postaci:
 - **poradnictwo psychologiczne** stały dyżur dwa razy w miesiącu w pierwszą i trzecią środę miesiąca w godzinach od 15 do 17 w siedzibie Urzędu Gminy;
 - **terapeuta uzależnień** stały dyżur dwa razy w miesiącu w pierwszą i trzecią środę miesiąca w godzinach od 15 do 17 w siedzibie Urzędu Gminy;
 - **poradnictwo prawne i mediacje** w siedzibie Urzędu Gminy w każdy piątek w godzinach od 9 do 13 – w ramach Rządowego Programu „Nieodpłatna pomoc prawna”. Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej;
<https://www.powiat-goleniowski.pl/material,nieodplatna-pomoc-prawna,7432.html>
 - **poradnictwo ds. przemocy domowej i poradnictwo socjalne** - Specjaliści Pracy Socjalnej w każdy piątek w godzinach od 13 do 15 w siedzibie OPS;
 - ponadto w prowadzonych na terenie Gminy Osina 4 Klubach Rodzinnych oferowane jest objęcie dzieci i ich rodzin opieką animatora, terapeuty uzależnień, psychologa – w godzinach działania placówek;
- Liczba dzieci jakie skorzystały z darmowego wypoczynku – 7 dzieci.
- Wysokość środków przeznaczonych i poniesionych przez gminę na częściowe pokrycie pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej - w 2025 r. za 14 dzieci w wysokości 215 460,68 zł.
- Ogólna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2025 r. – 28.
- Ogólna liczba rodzin pobierających fundusz alimentacyjny w 2025 r. – 16 w tym 26 dzieci.
- Liczba rodzin, którym udzielono pomocy pod kątem niepełnosprawności członka rodziny - rodzin – zasiłek pielęgnacyjny: 85, świadczenie pielęgnacyjne: 27.
- Ilość wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny – w 2025 r. było to 24 tradycyjnych kart i 24 elektronicznych.
- Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, która skorzystała z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej - rodzin 94, osób w tych rodzinach 304.
- Liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc pieniężną z OPS - rodzin 244, osób w tych rodzinach 416.
- Liczba rodzin, którym udzielono pomocy pod kątem niepełnosprawności członka rodziny - rodzin 39, osób w tych rodzinach 53.

- Liczba rodzin, którym udzielono pomocy pod kątem bezrobocia członka rodziny - rodzin 34, osób w tych rodzinach 88.

Podstawowym narzędziem systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Ma ona kluczowe znaczenie już na etapie pojawienia się pierwszych trudności, a także staje się niezbędna w sytuacjach poważnego kryzysu rodzinnego, zagrażającego dobru dziecka. W wyniku podjętych działań rodzina powinna osiągnąć zdolność do prawidłowego funkcjonowania w takim stopniu, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

Program Wspierania Rodziny adresowany jest do rodzin z dziećmi przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji poprzez systematyczną pracę z rodziną oraz zapewnienie wsparcia w zakresie opieki i wychowania dzieci. Zadania realizowane w ramach Programu skierowane są do całych rodzin, również w sytuacjach, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia rodzinie odzyskania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent rodziny odgrywa istotną rolę w systemie wspierania rodziny, w szczególności na etapie działań profilaktycznych. Jego zadaniem jest kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych wystąpieniem różnego rodzaju dysfunkcji. Rola asystenta rodziny nie polega na powielaniu zadań pracownika socjalnego, lecz na pracy z tymi rodzinami, w których sytuacja małoletnich dzieci wymaga intensywnego, zewnętrznego wsparcia.

Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodziny umożliwia dostosowanie działań do rzeczywistych potrzeb oraz rytmu życia rodzin objętych wsparciem. Praca z rodziną, w szczególności z rodziną przejawiającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, należy do priorytetowych zadań Gminy Osina oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie.

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie zatrudnił 1 asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę – zadaniowy czas pracy. W 2025 r. Gmina Osina aplikowała o środki z „Programu asystent rodziny w 2025 r.” ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który przewidywał przyznanie dodatków specjalnych dla asystenta rodziny z tytułu aktywnego działania na rzecz rodzin.

W roku 2025 w placówkach opiekuńczo wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych przebywało 14 dzieci z terenu naszej Gminy. Za wszystkie dzieci Gmina ponosiła odpłatność zgodnie z przepisami 10%, 30%, 50% kosztów pobytu zależnie od długości pobytu dziecka w pieczy zastępczej, była to łącznie kwota 215 460,68 zł.

W roku 2026 koszt utrzymania dzieci w poszczególnych rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo wychowawczych będzie wyższy, ponieważ w myśl art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odpłatność gminy za pobyt dziecka wzrasta w zależności od długości pobytu dziecka w placówce.

Liczbę rodzin oraz dzieci z terenu Gminy Osina umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj pieczy zastępczej	Ilość rodzin	Ilość dzieci umieszczonych
Rodziny zastępcze	10	12
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1	2

Działania podjęte w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny pozostają zgodne z jego głównymi założeniami i zapewniły kompleksowe wsparcie dzieciom i ich rodzinom. Natomiast bezpośrednia pomoc w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej realizowana była poprzez zapewnienie wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia dedykowanego dla tych rodzin, (szczególnie w sytuacjach kryzysu).

W roku 2025 wsparciem asystenta objętych było 13 rodzin i 36 dzieci z tych rodzin z terenu Gminy Osina w tym jedna rodzina z ustawy „Za życiem”.

W 2025 r. w Gminie nie było rodzin wspierających.

W celu zobrazowania podjętych działań w ramach prowadzonego programu poniżej przedstawiono zadania zrealizowane przez asystenta rodziny. Do głównych zadań asystenta rodziny należało:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, m.in. poprzez uporządkowanie mieszkania i obejścia, pomoc w rozwiązywaniu problemów międzyludzkich oraz naukę prawidłowego współżycia z sąsiadami;
- integrowanie rodziny w celu wzmacniania i zacieśniania więzi rodzinnych;
- pomoc w sporządzaniu pism urzędowych oraz kierowanie podopiecznych do specjalistów, takich jak prawnik, psycholog czy pedagog, a także do lekarzy i innych specjalistów w celu

poprawy sytuacji zdrowotnej rodziny, w tym monitorowanie realizacji obowiązkowych szczepień dzieci pozostających pod nadzorem asystenta;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, w szczególności trudności finansowych, m.in. poprzez wsparcie w regulowaniu zadłużenia;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych związanych z dziećmi;
- motywowanie do poszukiwania, podejmowania i utrzymania pracy zarobkowej, w tym przedstawianie ofert pracy oraz ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- kształtowanie i promowanie prawidłowych form spędzania wolnego czasu rodziców z dziećmi;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- współpraca z pedagogami i wychowawcami szkolnymi w zakresie monitorowania absencji oraz realizacji obowiązku szkolnego;
- współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę, w tym m.in. szkołami, Klubami Rodzinnymi w Gminie Osina, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem, Domami Dziecka, Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz Specjalistyczną Poradnią Terapeutyczną dla Dzieci, Młodzieży i Ich Rodzin w Nowogardzie;
- motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia lub kontynuowania terapii uzależnień;
- towarzyszenie rodzinom oraz udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, w tym w przypadku ryzyka odebrania dzieci rodzicom;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną oraz dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną oraz sporządzanie – na wniosek sądu – opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a także z innymi podmiotami, których pomoc przy realizacji zadań została uznana za niezbędną.

Dzięki wsparciu asystenta rodziny objęte pomocą w znacznym stopniu poprawiły swoją sytuację życiową. Asystent prowadził pracę z rodzinami na wielu płaszczyznach, z których najważniejsze obejmowały:

- **sferę socjalno-bytową i mieszkaniową** – działania asystenta były ukierunkowane m.in. na nabywanie przez rodziny umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowanie nawyku codziennego wykonywania czynności porządkowych i przygotowywania posiłków, realizację niezbędnych remontów oraz systematyczne podnoszenie standardu warunków mieszkaniowych. Ponadto asystent sprawował nadzór nad terminowym regulowaniem opłat i dążył do spłaty istniejących zadłużeń. Prowadził również systematyczne treningi ekonomiczne, które przyczyniły się do poprawy gospodarowania środkami finansowymi;

- **sferę opiekuńczo-wychowawczą i szkolną** – asystent udzielał wsparcia w rozwiązywaniu problemów psychologicznych dzieci oraz osób dorosłych z rodzin objętych pomocą, m.in. poprzez umożliwianie kontaktu ze specjalistami, takimi jak psycholog czy psychiatra dziecięcy. Na bieżąco monitorował postępy edukacyjne i wychowawcze dzieci, utrzymując stały kontakt z wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym. Sprawował nadzór nad realizacją obowiązków szkolnych, wspierał dzieci w odrabianiu prac domowych oraz koncentrował się na nadrabianiu zaległości edukacyjnych. W ramach swoich działań ściśle współpracował z podmiotami i osobami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny, w tym m.in. ze Specjalistyczną Poradnią Terapeutyczną dla Dzieci, Młodzieży i Ich Rodzin w Nowogardzie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, Klubami Rodzinnymi, dzielnicowymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, pedagogiem szkolnym oraz wychowawcami szkolnymi.

Od 2020 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Osinie funkcjonuje Zespół ds. Asysty Rodzinnej w którego skład wchodzi: 3 pracowników socjalnych, kierownik Ośrodka i asystent rodziny (koordynator zespołu). W uzasadnionych przypadkach na posiedzenia Zespołu są zapraszani przedstawiciele instytucji nie będący członkami Zespołu lub osoby, które mogą mieć wpływ na diagnozę problemu lub organizację i realizację planu pomocy. Mogą to być m.in.

- pedagog szkolny,
- psycholog,
- kurator,
- policjant,

- członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciel służby zdrowia.

Spotkania członków Zespołu do spraw asysty rodzinnej organizowane są w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Osinie nie rzadziej niż co trzy miesiące.

Do zadań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej należy:

1. diagnozowanie oraz analizowanie sytuacji rodzinnej pod kątem występujących problemów i deficytów;
2. wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do prawidłowego ich realizowania;
3. prowadzenie działań wspierających na rzecz dzieci i młodzieży przebywających poza rodziną biologiczną;
4. prowadzenie działań wspierających na rzecz rodzin biologicznych, których dzieci pozostają poza ich środowiskiem rodzinnym;
5. realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin, ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
6. współpraca z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
7. opracowanie trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz współtworzenie kolejnych edycji trzyletnich programów wspierania rodziny;
8. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, o których mowa w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
9. współpraca z właściwymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy, innymi instytucjami, środowiskiem naukowym, organizacjami pozarządowymi oraz środowiskiem lokalnym w zakresie inicjowania i realizacji działań na rzecz wzmocnienia rodziny;
10. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
11. wykonywanie innych zadań zleconych przez Kierownika.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osina przyczyniła się do poprawy oraz wzrostu jakości funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach zamieszkujących teren gminy i korzystających z pomocy społecznej obserwuje się wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, zwiększenie świadomości społecznej w

zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawy relacji rodzinnych pomiędzy jej poszczególnymi członkami.

Zaobserwowano również pozytywne zmiany w odczuciach rodzin objętych wsparciem asystenta, przejawiające się zmniejszeniem poczucia osamotnienia i bezsilności wobec odrzucenia społecznego, wzrostem zaufania do instytucji pomocowych Gminy oraz większą koncentracją tych rodzin na planowaniu własnej przyszłości.

Potrzeby w zakresie wspierania rodziny

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osinie zadań przedstawionych w sprawozdaniu z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osina za 2025 r. pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie działań na rzecz wspierania rodziny. Podkreślić należy bezwzględną konieczność dalszego zatrudniania asystenta rodziny oraz prowadzenia Klubów Rodzinnych, Placówek Wsparcia Dziennego, gdzie dzieci i rodziny otrzymują specjalistyczną pomoc i wsparcie. Zapewnienie w budżecie środków na funkcjonowanie rodzin wspierających. Wymienić również należy konieczność dalszej działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla rodzin doznających przemocy domowej oraz rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi oferującego dostęp do poradnictwa specjalistycznego tj. poradnictwo psychologiczne, terapeutę do spraw uzależnień oraz zapewnienia bezpłatnego dostępu do poradnictwa prawnego. W najbliższym czasie należy podjąć działania w celu diagnozy środowiska lokalnego, określenia faktycznych potrzeb w zakresie działań na rzecz wspierania rodzin z terenu Gminy Osina.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Osinie
Anna Kaliczyńska